

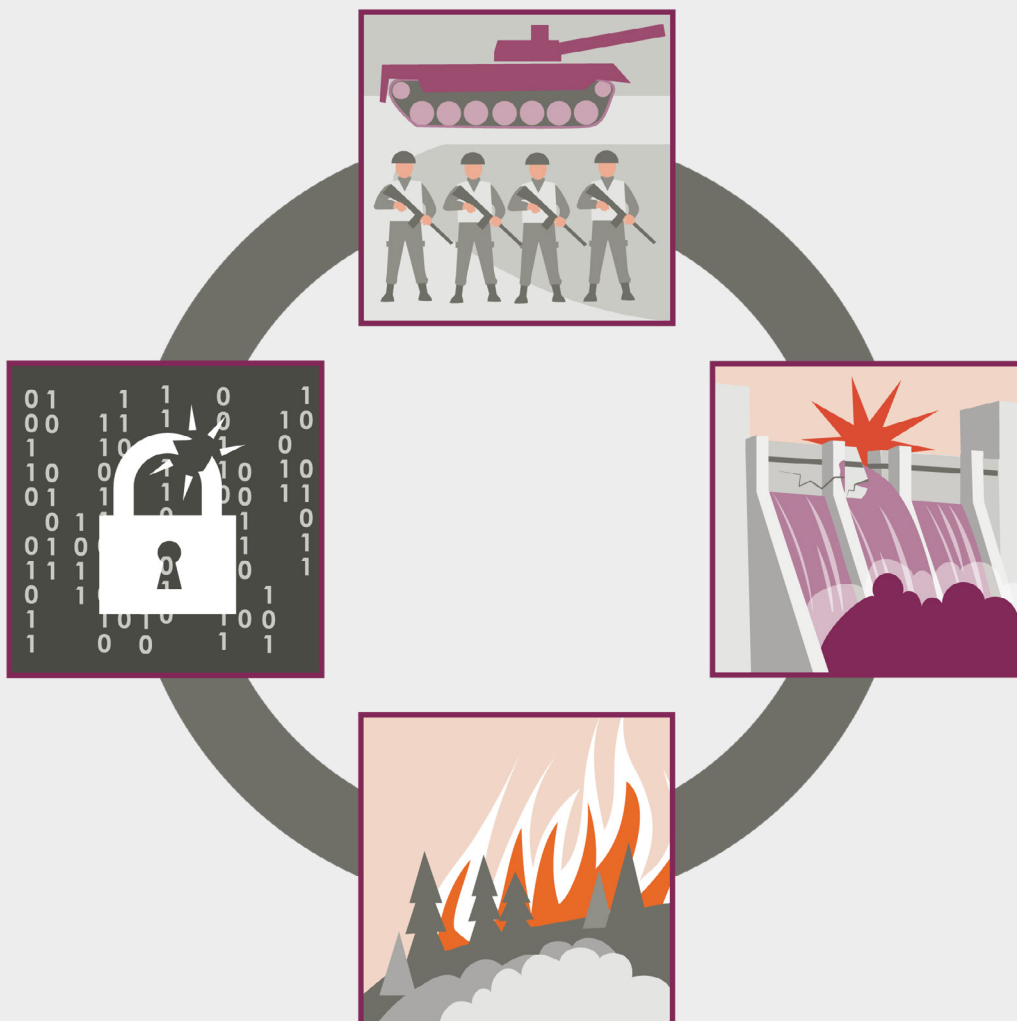

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Öva enkelt!

Höjd beredskap – Funktionsövningar för krigsorganisationer i tre steg

1. Larmfasen
2. Uppstartsfasen
3. Det inledande stabsarbetet

Öva enkelt! Höjd beredskap – Funktionsövningar för krigsorganisationer i tre steg

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Produktion: Advant

Publikationsnummer: MSB2511 – december 2024

ISBN-nummer: 978-91-7927-573-0

Innehåll

Vad är Öva enkelt!?	4
Varför ska vi öva?	5
Vad vill vi uppnå?	5
Hur är det tänkt att vi ska använda "Öva enkelt!?"	6
Del 1 Förberedelser	7
Vilka förberedelser och resurser krävs inför övningarna?	7
Övningsbestämmelser: Övning 1 – Larmfasen	10
Övningsbestämmelser: Övning 2 – Uppstartsfasen	11
Övningsbestämmelser: Övning 3 – Det inledande stabsarbetet	12
Checklista planeringsarbete	13
Del 2 Genomförande	14
Momentbeskrivning: Övning 1 – Larmfasen	15
Momentbeskrivning: Övning 2 – Uppstartsfasen	16
Momentbeskrivning: Övning 3 – Det inledande stabsarbetet	17
Del 3 Utvärdering	18
Genomgång efter övning	18
Utvärderingsenkät: Övning 1 – Larmfasen	19
Utvärderingsenkät: Övning 2 – Uppstartsfasen	20
Utvärderingsenkät: Övning 3 – Det inledande stabsarbetet	21
Utvärderingsrapport: Övning 1 – Larmfasen	22
Utvärderingsrapport: Övning 2 – Uppstartsfasen	24
Utvärderingsrapport: Övning 3 – Det inledande stabsarbetet	26
Vad är nästa steg efter utvärderingen?	28

Vad är Öva enkelt!?

Öva enkelt! är ett övningsstöd som underlättar och hjälper dig som övningsledare genom hela processen från planering till genomförande och utvärdering av en övning.

Denna Öva enkelt! riktar sig till offentliga eller privata aktörer som ska öva delar ur sin krigsorganisation. Materialet består av tre funktionsövningar som är tänkta att göras var för sig i den ordning de kommer:

- **Övning 1** är en övning för larmfasen (larmövning)
- **Övning 2** är en övning för uppstartsfasen (startövning)
- **Övning 3** är en övning för det inledande stabsarbetet (förenklad stabsövning)

Notera att begreppet ledningsstöd används genomgående i beskrivningen av övning 3. Ledningsstöd kallas även stab i vissa organisationer.

MSB erbjuder flera stöd för att genomföra egna övningar. Innan övningsplaneringen påbörjas, se till att denna Öva enkelt! stämmer överens med er långsiktiga planering för utbildning och övning kopplat till de utvecklingsbehov ni har identifierat.

Använd gärna följande frågeställningar som stöd innan ni väljer övning:

- Varför ska vi öva?
- Vad ska övas?
- Vilka ska öva?
- Hur ska erfarenheter omhändertas?
- Vilka resurser har vi att tillgå?
- Hur mycket tid har vi till vårt förfogande?

För att stärka er förmåga är det viktigt att ni efter övningen avsätter tid och resurser för att hantera de erfarenheter som övningen genererat.

Lycka till!

Varför ska vi öva?

Övning, som verktyg, är en viktig del av utvecklingen av förmåga. Här beskrivs själva syftet med respektive övning:

1. **Larmövning:** Syftet med övningen är att pröva förmågan att ta emot och kvittera larm enligt rutinerna för inlarmning av personal som ingår i beredskapsorganisationen.
2. **Startövning:** Syftet med övningen är att pröva förmågan att starta upp verksamheten enligt rutin.
3. **Förenklad stabsövning:** Syftet med övningen är att pröva förmågan att inleda stabsarbetet enligt gällande planer och stabsmetodik anpassad för personal som ingår i ledningsstödet.

Vad vill vi uppnå?

Här beskrivs fokus och mål med respektive övning kortfattat.

1. Att öva larmfasen: Hantering av larm, inkallning och kvittering

Den första övningen fokuserar på att utvärdera beredskapsorganisationens förmåga att följa rutinerna för inlarmning. Målet med larmövningen är att beredskapsorganisationen har förmåga att

- ta emot larmet
- kvittera larmet
- vidarebefordra larmet enligt egna rutiner.

2. Att öva uppstartsfasen: Uppstart av funktioner och nödvändig teknik

Den andra övningen fokuserar på att utvärdera förmågan att starta upp verksamheten. Målet med startövningen är att berörd verksamhet har förmåga att

- starta upp verksamheten inkl. teknikstöd
- vidta inledande åtgärder inkl. förberedelser för en första samverkan för att åstadkomma inriktning och samordning.

3. Att öva det inledande stabsarbetet: Samarbete och tidig hantering i ledningsstödet

Den tredje och sista övningen fokuserar på att utvärdera ledningsstödet förmåga att inleda stabsarbetet. Målet med den förenklade stabsövningen är att ledningsstödet har förmåga att

- sätta sig in i sina roller enligt befattningsbeskrivningar och planer
- genomföra en första stabsorientering.

Hur är det tänkt att vi ska använda "Öva enkelt!"?

Det här materialet är avsett för dig som ska planera, genomföra och utvärdera en övning i den egna organisationen. Respektive övning i det här materialet är uppdelad i tre delar:

1. Den inledande delen fokuserar på förberedelser inför övningen. Här finns stöd för dig som övningsledare, förslag på övningsbestämmelser och checklistor som underlättar planeringen.
2. Nästa del omfattar själva genomförandet med beskrivning av övningens moment.
3. Den sista delen innehåller stöd för utvärdering av övningen i form av ett exempel på hur du kan genomföra en genomgång efter övning, en mall för utvärderingsenkät och en mall för utvärderingsrapport som utgår från övningens mål. Sist finns även en mall för en åtgärdsplan för att sammanställa åtgärder.

För att övningarna ska kunna genomföras med bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande förutsätts att personalen har genomgått utbildning i den roll som de ska ha i krigsorganisationen och att de har kännedom om de rutiner som ska följas.

Fördjupning

Om krigsorganisationen är mogen eller om man redan har gjort dessa tre övningar och vill ta nästa steg, föreslås att öva samma moment men utifrån alternativ ledningsplats och med säkra kommunikationer.

Sist i denna Öva enkelt! ges tips på var det finns fler Öva enkelt! med inriktning höjd beredskap.

Del 1 Förberedelser

Vilka förberedelser och resurser krävs inför övningarna?

För att genomföra övningarna krävs ett begränsat antal personella resurser som kan ta på sig olika roller. Vissa roller kan innehas av samma person.

- En person bör vara ansvarig för planeringen (**övningsledaren**) och ansvarig för dialogen med beställaren (exempelvis en chef i organisationen).
- En annan viktig roll är **utvärderingsledaren**, vars ansvar är att dokumentera löpande under övningen samt sammanställa resultatet i utvärderingsrapporten. Om det inte finns en utpekad utvärderingsledare kommer du som övningsledare behöva göra detta arbete. Tips, ta hjälp!

Vad innebär övningarna?

Övningarna är till för att öva relevanta delar ur en krigsorganisation under faserna larm, uppstart och det inledande stabsarbetet. Övningarna har ett prövande fokus kopplat till förmåga att följa rutiner för larm och uppstart och metodik för stabsarbete under höjd beredskap. Övningarna har olika fokus och därmed olika syfte och mål. Övningarna innehåller ett moment vardera där upplägget följer de rutiner för larm, uppstart respektive stabsarbete som finns för krigsorganisationen i respektive organisation. Det finns möjlighet att anpassa övningsupplägget genom att lägga till egna indikatorer (observationspunkter).

Vad är viktigt att tänka på kring säkerhetsskydd och sekretess?

Innan deltagarna bjuds in till övningen behöver du som övningsledare överväga och svara på ett antal frågor.

1. Kommer övningen (före, under eller efter) att involvera säkerhetsskyddsklassificerad och/eller sekretessbelagd information?
2. Berör övningen annan skyddsvärd information?
3. Är alla deltagare behöriga att ta del av den information som kommer att delas under övningen?
4. Är den tänkta övningslokalen lämplig med tanke på den information som ska delas?

Utifrån svaren på dessa frågor, säkerställ att nödvändiga riskreducerande åtgärder vidtas inför övningen. Vid osäkerhet, kontakta din organisations säkerhetsansvarig.

Vad har övningarna för scenario?

Scenariot som används i övningarna är kort och syftar endast till att beskriva det läge som Sverige befinner sig i och som innebär att krigsorganisationen aktiveras. Det finns möjlighet att anpassa scenariot utifrån egna behov, men det bör ske inom ramen för övningarnas syfte och mål.

Scenariot som används i samtliga tre övningar är följande:

Sverige utsätts för ett väpnat angrepp. Regeringen bedömer att Sverige är i krig och fattar beslut om att högsta beredskap råder i hela landet. Beslutet tillkännages med hjälp av beredskapslarm. De lagstiftningar som räknas upp i 13 § Förordning om totalförsvaret och höjd beredskap börjar automatiskt att gälla.

Vad är viktigt att tänka på kring utvärdering?

Utvärderingsarbetet påbörjas redan i planeringsarbetet. Genom att planera vad ni ska observera och dokumentera under övningen skapar ni bra förutsättningar för utvärderingen och det efterföljande arbetet med åtgärder. I detta övningsstöd finns framtagna utvärderingsfrågor som bygger på målformuleringarna i respektive övning.

Du som övningsledare, med stöd av utvärderingsledaren, behöver själv fylla i indikatorer i utvärderingsenkäten och i utvärderingsprotokollet för respektive övning. Innehållet i indikatorerna hämtas från organisationens egna rutiner och planer för larmfasen, uppstartsfasen respektive det inledande stabsarbetet och utgör ett stöd i bedömning av måluppfyllnad genom att de anger (indikerar) att en viss förmåga har demonstrerats under övningen. Exempel på indikatorer ges i utvärderingsrapporten för larmövningen.

Direkt efter genomförd övning kan du som övningsledare, med stöd av utvärderingsledaren, hålla en kortare genomgång enligt exempelmallen för *Genomgång efter övning*. En individuell *Utvärderingsenkät* finns också som stöd i underlaget.

I sista delen av övningsstödet finns mallen *Utvärderingsrapport* som kan fyllas i direkt under övningens gång och mallen *Åtgärdsplan* som kan fyllas i tillsammans med sakkunniga och resursägare när utvärderingen är färdig.

Tänk på att:

Eftersom dessa övningar har ett prövande fokus och utvärderingen kommer att beskriva krigsorganisationens förmåga inom de olika områdena är det särskilt viktigt att beakta sekretess och informationsklassning vad gäller utvärderingsresultatet.

Lästips och stöd

Stöd och information för dig som ska ta fram eller arbeta med din organisations krigsorganisation finns [här](#).

MSB erbjuder flera webbkurser inom krisberedskap, civilt försvar och totalförsvar och du hittar dem [här](#).

Stöd i arbetet inom ledning och samverkansområdet, t.ex. stabsmetodik, hittar du [här](#).

För fördjupning och konkreta råd om övningsmetodik rekommenderas MBS:s Övningsvägledning (Grundboken och Metodhäfte Funktionsövningar) som du hittar [här](#).

Övningsbestämmelser: Övning 1 – Larmfasen

Detta är övningsbestämmelser som du kan använda för att tydliggöra övningens syfte, mål och innehåll för deltagarna.

Övningens namn:

Datum och tid för övningens genomförande:

Syfte: Syftet med övningen är att pröva förmågan att ta emot och kvittera larm enligt rutinerna för inlarmning av personal som ingår i beredskapsorganisationen.

Mål: Målet med larmövningen är att beredskapsorganisationen har förmåga att

- ta emot larmet
- kvittera larmet
- vidarebefordra larmet enligt egna rutiner.

Målgrupp: Beredskapsorganisationen som ingår i larmrutinen.

Förkunskaper

Kunskap om den egna organisationens krigsorganisation samt kännedom om rutiner för larm och inkallning.

Format: Funktionsövning (Larmövning)

Övningsledning: Övningsledare, Utvärderingsledare.

Tid för förberedelse för övande (exempelvis utbildning, inläsning): 1–2 timmar

Tid för genomförande: ca 1 timme

Tid för utvärdering: ca 1 timme

Logistik: Se checklista.

Övningslokal:

Stödmaterial: Krigsorganisationens rutin för larm och inkallning inklusive teknisk utrustning.

Övrigt: Övningen kan med fördel genomföras oannonserad för deltagarna.

Övningsbestämmelser: Övning 2 – Uppstartsfasen

Detta är övningsbestämmelser som du kan använda för att tydliggöra övningens syfte, mål och innehåll för deltagarna.

Övningens namn:

Datum och tid för övningens genomförande:

Syfte: Syftet med övningen är att pröva förmågan att starta upp verksamheten enligt rutin.

Mål: Målet med startövningen är att berörd verksamhet har förmåga att

- starta upp verksamheten inkl. teknikstöd
- vidta inledande åtgärder inkl. förberedelser för en första samverkan för att åstadkomma inriktning och samordning.

Målgrupp: Berörda verksamheter som ingår i rutinen för uppstart av verksamheten efter beredskapslarm.

Förkunskaper

Kunskap om den egna organisationens krigsorganisation samt kännedom om rutiner för larm, inkallning och uppstart inklusive teknisk utrustning.

Format: Funktionsövning (Startövning)

Övningsledning: Övningsledare, Utvärderingsledare.

Tid för förberedelse för övande (exempelvis utbildning, inläsning): 1–2 timmar

Tid för genomförande: ca 1–2 timmar

Tid för utvärdering: ca 1–2 timmar

Logistik: Se checklista.

Övningslokal:

Stödmaterial: Krigsorganisationens rutin för larm, inkallning och uppstart inklusive teknisk utrustning.

Övrigt: Övningen kan följa direkt efter Övning 1 (Larmfasen) och kan med fördel genomföras oannonserad för deltagarna.

Övningsbestämmelser: Övning 3 – Det inledande stabsarbetet

Detta är övningsbestämmelser som du kan använda för att tydliggöra övningens syfte, mål och innehåll för deltagarna.

Övningens namn:

Datum och tid för övningens genomförande:

Syfte: Syftet med övningen är att pröva förmågan att inleda stabsarbetet enligt gällande planer och stabsmetodik anpassad för personal som ingår i ledningsstödet.

Mål: Målet med den förenklade stabsövningen är att ledningsstödet har förmåga att

- sätta sig in i sina roller enligt befattningsbeskrivningar och planer
- genomföra en första stabsorientering.

Målgrupp: Ledningsstödet som ska arbeta i krigsorganisationens stab.

Förkunskaper

Kunskap om den egna organisationens krigsorganisation samt kännedom om rutiner för larm, inkallning och uppstart inklusive teknisk utrustning samt kunskap om gällande planer, stabsverktyg och stabsmetodik för stabsarbete under höjd beredskap.

Format: Funktionsövning (förenklad stabsövning).

Övningsledning: Övningsledare, Utvärderingsledare.

Tid för förberedelse för övande (exempelvis utbildning, inläsning): 2–4 timmar

Tid för genomförande: ca 2 timmar

Tid för utvärdering: ca 2–4 timmar

Logistik: Se checklista.

Övningslokal:

Stödmateriel: Krigsorganisationens plan för arbete vid höjd beredskap, gällande stabsinstruktion och teknisk utrustning för det inledande stabsarbetet.

Övrigt: Övningen kan följa direkt efter Övning 1 (Larmfasen) och Övning 2 (Uppstartsfasen).

Checklista planeringsarbete

Detta är en checklista som är till för att underlätta ditt planeringsarbete för respektive övning, från början till slut.

Före övningen

Genomför en uppdragsdialog med beställaren av övningen och bestäm vilken/vilka av de tre övningarna som ska göras.

Klargör förväntningar på leverans och hur erfarenheterna ska omhändertas.

Förankra övningsbestämmelserna hos beställaren.

Sprid övningsbestämmelserna till deltagarna (detta steg görs inte om övningen/övningarna ska genomföras oannonserat).

Se över och vid behov uppdatera rutiner för larm, uppstart och stabsarbete för krigsorganisationen.

Ta fram indikatorer till målet och dokumentera dessa i utvärderingsenkäten och i utvärderingstabellen.

Förbered utvärdering med utvärderingsledaren.

Förbered och skriv ut utvärderingsenkäten som ska delas ut.

Förbered nödvändig teknisk utrustning, ta hänsyn till behov av eventuella säkerhetsskyddsåtgärder.

Under övningen

Genomför övningen.

Håll en kortare genomgång efter övningen och låt övningsdeltagarna fylla i utvärderingsenkäten.

Fyll i observationer och målbedömning i utvärderingsrapporten.

Efter övningen

Sammanställ svaren från utvärderingsenkäterna.

Komplettera utvärderingsrapporten och gör en sammanvägd analys.

Ta fram förslag på utvecklingsområden.

Kommunicera utvärderingsresultatet till deltagarna. Lämna över resultatet av övningen till beställaren och ta tillsammans fram en åtgärdsplan för fortsatt omhändertagande. Engagera gärna sakkunniga och resursägare i arbetet med åtgärdsplanen.

Boka en tid med de övande och beställaren längre fram för att följa upp åtgärderna och se över behovet av att uppdatera den fleråriga utbildnings- och övningsplanen.

Del 2 Genomförande

Nu har det blivit dags att genomföra övningen. I denna del finns momentbeskrivningar för respektive övning.

Ungefärliga tidsförhållanden anges för genomförande och utvärdering av övningen. Dessa är just ungefärliga för att ge en inriktning till dig som övningsledare och de kan variera beroende på krigsorganisationens egna förutsättningar.

Förslag på variation av momentet ges också samt en kommunikationsregel.

Momentbeskrivning: Övning 1– Larmfasen

Momentbeskrivning för Övning 1 – Larmfasen.

Syfte och Mål

Syftet med larmövningen är att pröva förmågan att ta emot och kvittera larm enligt rutinerna för inlarmning av personal som ingår i beredskapsorganisationen.

Målet med larmövningen är att beredskapsorganisationen har förmåga att

- ta emot larmet
- kvittera larmet
- vidarebefordra larmet enligt egna rutiner.

Scenario

Sverige utsätts för ett väpnat angrepp. Regeringen bedömer att Sverige är i krig och fattar beslut om att högsta beredskap råder i hela landet. Beslutet tillkännages med hjälp av beredskapslarm. De lagstiftningar som räknas upp i 13 § Förordning om totalförsvaret och höjd beredskap börjar automatiskt att gälla.

Tidsåtgång

Genomförande: ca 1 timme

Utvärdering och återställande: ca 1 timme

Variation på momentet

- Person på larmlistan svarar inte. Finns rutiner för omfall?
- Teknik saknas eller krånglar. Finns rutiner för omfall?

Tänk på att:

Inled kommunikationen med "Övning XX" under övningen.

Momentbeskrivning: Övning 2 – Uppstartsfasen

Momentbeskrivning för Övning 2 – Uppstartsfasen.

Syfte och mål

Syftet med startövningen är att pröva förmågan att starta upp verksamheten enligt rutin.

Målet med startövningen är att berörd verksamhet har förmåga att

- starta upp verksamheten inkl. teknikstöd
- vidta inledande åtgärder inkl. förberedelser för en första samverkan för att åstadkomma inriktning och samordning.

Scenario

Sverige utsätts för ett väpnat angrepp. Regeringen bedömer att Sverige är i krig och fattar beslut om att högsta beredskap råder i hela landet. Beslutet tillkännages med hjälp av beredskapslarm. De lagstiftningar som räknas upp i 13 § Förordning om totalförsvar och höjd beredskap börjar automatiskt att gälla.

Tidsåtgång

Genomförande: ca 1-2 timmar

Utvärdering och återställande: ca 1-2 timmar

Variation på momentet

- Personal enligt inlarmning uteblir. Finns rutiner för omfall?
- Teknik saknas eller krånglar. Finns rutiner för omfall?

Tänk på att:

Inled kommunikationen med "Övning XX" under övningen.

Momentbeskrivning: Övning 3 – Det inledande stabsarbetet

Momentbeskrivning för Övning 3 – Det inledande stabsarbetet.

Syfte och mål

Syftet med övningen är att pröva förmågan att inleda stabsarbetet enligt gällande planer och stabsmetodik anpassad för personal som ingår i ledningsstödet.

Målet med den förenklade stabsövningen är att ledningsstödet har förmåga att

- sätta sig in i sina roller enligt befattningsbeskrivningar och planer
- genomföra en första stabsorientering.

Scenario

Sverige utsätts för ett väpnat angrepp. Regeringen bedömer att Sverige är i krig och fattar beslut om att högsta beredskap råder i hela landet. Beslutet tillkännages med hjälp av beredskapslarm. De lagstiftningar som räknas upp i 13 § Förordning om totalförsvaret och höjd beredskap börjar automatiskt att gälla.

Tidsåtgång

Genomförande: ca 2 timmar

Utvärdering och återställande: ca 2-4 timmar

Variation på momentet

- Personal enligt inlarmning uteblir. Finns rutiner för omfall?
- Teknik saknas eller krånglar. Finns rutiner för omfall?

Tänk på att:

Inled kommunikationen med "Övning XX" under övningen.

Del 3 Utvärdering

Nu har det blivit dags att samla in, sammanställa och utvärdera det som observerats under övningen.

I denna del ges mallar och stöd för att utvärdera respektive övning. Du som övningsledare eller utvärderingsledare kan välja att slå ihop mallarna och redovisa resultatet av alla tre övningar i samma underlag.

Genomgång efter övning

Detta avsnitt innehåller ett förslag på enkel agenda som du som övningsledare, med stöd av utvärderingsledaren, kan använda som stöd vid en genomgång efter respektive övning. Genomgången görs direkt efter avslutad övning.

Agenda för genomgången

- 1. Förklara syftet:** Inled med att förklara syftet med genomgången, vilket är att reflektera över hur det gick och ge förslag på utvecklingsområden. Ange även hur lång tid genomgången kommer att pågå.
- 2. Dela ut enkäten:** Dela ut utvärderingsenkäten och låt alla övande fylla i ett exemplar var. Samla därefter in dem. Se också till att personal som eventuellt redan lämnat övningen får möjlighet att fylla i enkäten.
- 3. Reflektera tillsammans:** Låt varje övningsdeltagare reflektera och därefter beskriva muntligt inför övriga kring övningen:
 - Vad gjorde vi bra?
 - Vad kan vi förbättra?
 - Vad är det viktigaste jag tar med mig från dagens övning?
- 4. Ge konstruktiv återkoppling:** Ge din övergripande syn på hur de övande har agerat under övningen.
- 5. Informera om fortsatt arbete:** Avsluta med att informera om hur det fortsatta utvärderingsarbetet kommer att gå till.

Utvärderingsenkät: Övning 1 – Larmfasen

Denna utvärderingsenkät syftar till att de övande själva ska skatta i vilken utsträckning aktören har uppfyllt målet. Utvärderingsledaren kan vid behov göra förändringar i utvärderingsenkäten. Utvärderingsenkäten är ett ingångsvärde för analys av det samlade utvärderingsresultatet.

Namn:

Organisation/Funktion:

Mål: Målet med larmövningen är att beredskapsorganisationen har förmåga att

- ta emot larmet
- kvittera larmet
- vidarebefordra larmet enligt egna rutiner.

Indikatorer:

Fråga 1:

I vilken utsträckning upplever du att beredskapsorganisationen har den förmåga som beskrivs i målet och indikatorerna ovan?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 2:

Vilka utvecklingsområden ser du utifrån hur du har besvarat fråga 1?

Motivera:

Utvärderingsenkät: Övning 2 – Uppstartsfasen

Denna utvärderingsenkät syftar till att de övande själva ska skatta i vilken utsträckning aktören har uppfyllt målet. Utvärderingsledaren kan vid behov göra förändringar i utvärderingsenkäten. Utvärderingsenkäten är ett ingångsvärde för analys av det samlade utvärderingsresultatet.

Namn:

Organisation/Funktion:

Mål: Målet med startövningen är att berörd verksamhet har förmåga att

- starta upp verksamheten inkl. teknikstöd
- vidta inledande åtgärder inkl. förberedelser för en första samverkan för att åstadkomma inriktning och samordning.

Indikatorer:

Fråga 1:

I vilken utsträckning upplever du att berörd verksamhet har den förmåga som beskrivs i målet och indikatorerna ovan?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 2:

Vilka utvecklingsområden ser du utifrån hur du har besvarat fråga 1?

Motivera:

Utvärderingsenkät: Övning 3 – Det inledande stabsarbetet

Denna utvärderingsenkät syftar till att de övande själva ska skatta i vilken utsträckning aktören har uppfyllt målet. Utvärderingsledaren kan vid behov göra förändringar i utvärderingsenkäten. Utvärderingsenkäten är ett ingångsvärde för analys av det samlade utvärderingsresultatet.

Namn:

Organisation/Funktion:

Mål: Målet med den förenklade stabsövningen är att ledningsstödet har förmåga att

- sätta sig in i sina roller enligt befattningsbeskrivningar och planer
- genomföra en första stabsorientering.

Indikatorer:

Fråga 1:

I vilken utsträckning upplever du att ledningsstödet har den förmåga som beskrivs i målet och indikatorerna ovan?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 2:

Vilka utvecklingsområden ser du utifrån hur du har besvarat fråga 1?

Motivera:

Utvärderingsrapport: Öning 1 – Larmfasen

Organisation/Funktion:

Datum:

Datum för övningens genomförande:

Bakgrund

Beskriv varför övningen genomförts:

Beskrivning av övningen

Syfte: Övningen syftade till att pröva förmågan att ta emot och kvittera larm enligt rutinerna för inlarmning av personal som ingår i beredskapsorganisationen.

Metod: Övningen genomfördes i form av en funktionsövning (larmövning). Förloppet observerades och dokumenterades av utvärderingsledaren. Observationer tillsammans med svar från genomgång efter övningen och utvärderingsenkäter ligger till grund för denna rapport.

Utvärderingsmetod

Utvärderingen bestod i att ta reda på och dokumentera hur det gick i övningen och varför det blev så. Utvärderingen bestod av tre delar, en genomgång efter övning där de övande kunde reflektera över hur det gick och ge förslag på utvecklingsområden, en självskattande del som de övande själva besvarade efter avslutad övning med stöd av en enkät, och en tredje del som bestod av att utvärderingsledaren följde de övande under övningen och observerade deras agerande i förhållande till ett antal förutbestämda indikatorer kopplade till målet för övningen. Dessa tre underlag har sedan vägts samman och utgjort grunden för utvärderingens resultat.

Resultat från övningen

Nedan finns en tabell där utvärderingsledaren kan redovisa resultatet från övningen utifrån målet och indikatorerna. Tabellen utgör ett stöd för den sammanvägda bedömningen.

Den slutliga målbedömningen bör spegla både utvärderarens observationer under övningen, vad som framkom i genomgången efter övningen och deltagarnas enkät-svar. Resultatet ligger sedan till grund för arbetet med framtagande av utvecklingsområden och åtgärdsförslag.

Mål 1– Beredskapsorganisationen har förmåga att:	Indikatorer till mål 1 (Ta bort exemplen och fyll i era egna indikatorer.)	Hur gick det? (Dvs. finns förmåga ja eller nej?)	Varför blev det så? (Dvs. förklara bedömningen i fritext.)	Sammanvägd bedömning av förmåga (Inkl. övriga utvärderingsunderlag)
Ta emot larmet				
Kvittera larmet				
Vidarebefordra larmet enligt egna rutiner				

Utvärderingsrapport: Övning 2 – Uppstartsfasen

Organisation/Funktion:

Datum:

Datum för övningens genomförande:

Bakgrund

Beskriv varför övningen genomförts:

Beskrivning av övningen

Syfte: Övningen syftade till att pröva förmågan att starta upp verksamheten enligt rutin.

Metod: Övningen genomfördes i form av en funktionsövning (startövning). Förloppet observerades och dokumenterades av utvärderingsledaren. Observationer tillsammans med svar från genomgång efter övningen och utvärderingsenkäter ligger till grund för denna rapport.

Utvärderingsmetod

Utvärderingen bestod i att ta reda på och dokumentera hur det gick i övningen och varför det blev så. Utvärderingen bestod av tre delar, en genomgång efter övning där de övande kunde reflektera över hur det gick och ge förslag på utvecklingsområden, en självskattande del som de övande själva besvarade efter avslutad övning med stöd av en enkät, och en tredje del som bestod av att utvärderingsledaren följde de övande under övningen och observerade deras agerande i förhållande till ett antal förutbestämda indikatorer kopplade till målet för övningen. Dessa tre underlag har sedan vägts samman och utgjort grunden för utvärderingens resultat.

Resultat från övningen

Nedan finns en tabell där utvärderingsledaren kan redovisa resultatet från övningen utifrån målet och indikatorerna. Tabellen utgör ett stöd för den sammanvägda bedömningen.

Den slutliga målbedömningen bör spegla både utvärderarens observationer under övningen, vad som framkom i genomgången efter övningen och deltagarnas enkätsvar. Resultatet ligger sedan till grund för arbetet med framtagande av utvecklingsområden och åtgärdsförslag.

Mål 2 – Berörd verksamhet har förmåga att:	Indikatorer till mål 2 (Fyll i era egna indikatorer.)	Hur gick det? (Dvs. finns förmåga ja eller nej?)	Varför blev det så? (Dvs. förklara bedömningen i fritext.)	Sammanvägd bedömning av förmåga (Inkl. övriga utvärderingsunderlag)
Starta upp verksamheten inkl. teknikstöd				
Vidta inledande åtgärder inkl, förberedelser för en första samverkan för att åstadkomma inriktning och samordning				

Utvärderingsrapport:

Övning 3 – Det inledande stabsarbetet

Organisation/Funktion:

Datum:

Datum för övningens genomförande:

Bakgrund

Beskriv varför övningen genomförts:

Beskrivning av övningen

Syfte: Övningen syftade till att pröva förmågan att inleda stabsarbetet enligt gällande planer och stabsmetodik anpassad för personal som ingår i ledningsstödet.

Metod: Övningen genomfördes i form av en funktionsövning (förenklad stabsövning). Förloppet observerades och dokumenterades av utvärderingsledaren. Observationer tillsammans med svar från genomgång efter övningen och utvärderingsenkäter ligger till grund för denna rapport.

Utvärderingsmetod

Utvärderingen bestod i att ta reda på och dokumentera hur det gick i övningen och varför det blev så. Utvärderingen bestod av tre delar, en genomgång efter övning där de övande kunde reflektera över hur det gick och ge förslag på utvecklingsområden, en självskattande del som de övande själva besvarade efter avslutad övning med stöd av en enkät, och en tredje del som bestod av att utvärderingsledaren följde de övande under övningen och observerade deras agerande i förhållande till ett antal förutbestämda indikatorer kopplade till målet för övningen. Dessa tre underlag har sedan vägts samman och utgjort grunden för utvärderingens resultat.

Resultat från övningen

Nedan finns en tabell där utvärderingsledaren kan redovisa resultatet från övningen utifrån målet och indikatorerna. Tabellen utgör ett stöd för den sammanvägda bedömningen.

Den slutliga målbedömningen bör spegla både utvärderarens observationer under övningen, vad som framkom i genomgången efter övningen och deltagarnas enkätsvar. Resultatet ligger sedan till grund för arbetet med framtagande av utvecklingsområden och åtgärdsförslag.

Mål 3 – Ledningsstödet har förmåga att:	Indikatorer till mål 3 (Fyll i era egna indikatorer.)	Hur gick det? (Dvs. finns förmåga ja eller nej?)	Varför blev det så? (Dvs. förklara bedömningen i fritext.)	Sammanvägd bedömning av förmåga (Inkl. övriga utvärderingsunderlag)
Sätta sig in i sina roller enligt befattningsbeskrivningar och planer				
Genomföra en första stabsorientering				

Vad är nästa steg efter utvärderingen?

Utvecklingsområden ska omsättas i verksamheten i efterföljande erfarenhets-
hanteringsprocess. Utvärderingsledaren med hjälp av övningsledaren och
eventuellt sakkunnig fyller i utvecklingsområden och föreslår vilka åtgärder som
bör genomföras för att höja förmågan. Åtgärdsförslagen kan skrivas i punkt-
form och motiveras med fritext i mallen för åtgärdsplan nedan. Detta arbete ska
förankras med beställaren.

Nr	Utvecklingsområde	Åtgärd	Ansvarig (namn)	Genomförande (datum)	Åtgärd senast (datum)	Uppföljning av åtgärd (datum)	Ansvarig för uppföljning (namn)
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							

Nu är du i mål med denna övning.

Bra jobbat!

Tips

På MSB:s hemsida hittar du fler [Öva enkelt!](#)

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Publikationsnummer MSB2511 – december 2024 ISBN-nummer 978-91-7927-573-0